

23 299 (R 1479)**Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake
klimaatverandering, met bijlagen;
New York, 9 mei 1992****Nr. 1****BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 17 augustus 1993

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 27 augustus 1993. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens één van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of door de Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen of van Aruba te kennen worden gegeven uiterlijk op 26 september 1993

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet en het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden¹, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 9 mei 1992 te New York tot stand gekomen Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering, met bijlagen (Trb. 1992, 189).²

Een toelichtende nota bij het verdrag treft U eveneens hierbij aan. Goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneurs van de Nederlandse Antillen en van Aruba is verzocht hogergenoemde stukken op 27 augustus 1993 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen en de Staten van Aruba.

De Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
P. H. Kooijmans

¹ Art. 91, (1), add. art. XXI, GW; Art. 61, (3) G.W. 1972, en Art. 24 Statuut.

² Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

TOELICHTENDE NOTA

1. Algemeen

Op 9 mei 1992 is te New York het Raamverdrag van de Verenigde Naties (VN) inzake klimaatverandering tot stand gekomen. Dit Verdrag, dat voor ondertekening is opengesteld tijdens de VN-Conferentie over Milieu en Ontwikkeling (UNCED) die van 3 tot en met 14 juni 1992 in Rio de Janeiro, Brazilië, plaatsvond, en daarna in het hoofdkwartier van de VN in New York van 20 juni 1992 tot en met 19 juni 1993 kon worden ondertekend, werd tijdens UNCED door 155 landen, waaronder het Koninkrijk der Nederlanden, en de Europese Gemeenschappen ondertekend.

Doel van het Verdrag is te bewerkstelligen dat wereldwijd maatregelen worden genomen ter beperking van de klimaatverandering. Die maatregelen moeten op de lange termijn leiden tot stabilisatie van de concentraties van broeikasgassen in de atmosfeer op een zodanig niveau dat gevaarlijke menselijke interferentie met het klimaatsysteem wordt voorkomen, alsmede tot een begrenzing van de snelheid waarmee het klimaat verandert (artikel 2).

2. Achtergronden

De noodzaak tot het vastleggen van internationale afspraken over klimaatverandering werd voor het eerst erkend bij de internationale conferentie «The Changing Atmosphere: Implications for Global Security» in Toronto, juni 1988. Als vervolg op deze bijeenkomst vond van 20 tot en met 22 februari 1989 in Ottawa een internationale bijeenkomst van experts plaats. In de op 22 februari 1989 vastgestelde verklaring werd geconcludeerd dat internationale actie in de vorm van een internationaal verdrag al dan niet met bijbehorende protocollen nodig zou zijn om de mate van klimaatverandering te beperken. Een dergelijk verdrag met bijbehorende protocollen, bijvoorbeeld inzake de beperking van de kooldioxide (CO₂)-concentraties, zou in juni 1992 ter ondertekening gereed moeten zijn.

Een belangrijke stap in de richting van internationale politieke erkenning van klimaatverandering vormde de op 10 en 11 maart 1989 te 's-Gravenhage gehouden Conferentie over de Bescherming van de Atmosfeer op Aarde. Deze bijeenkomst voor Staatshoofden en Regeringsleiders vond op initiatief van Nederland, Frankrijk en Noorwegen plaats. De Conferentie resulteerde in de Verklaring van 's-Gravenhage inzake de Bescherming van de Atmosfeer op Aarde. Een van de punten in deze Verklaring behelst de uitnodiging aan alle Staten ter wereld en de op dit gebied bevoegde internationale organisaties om mee te werken aan het tot stand brengen van raamovereenkomsten en andere juridische instrumenten ter bescherming van de atmosfeer en ter voorkoming van klimaatverandering (Kamerstukken II, 1988/89, 21 067, nr. 1, blz. 2).

Tijdens de op 6 en 7 november 1989 te Noordwijk gehouden internationale Ministersconferentie over Mondiale Luchtverontreiniging en Klimaatverandering werden voor het eerst op politiek niveau afspraken gemaakt over kwantitatieve doelstellingen voor CO₂ en herbebossing. Bovendien werd de noodzaak voor internationale fondsvorming en voor een internationaal klimaatverdrag onderschreven.

In de op 7 november 1989 overeengekomen Slotverklaring werd tevens de gezaghebbende rol van het Intergouvernementele Panel over Klimaatverandering (IPCC) erkend. Aan dit Panel, dat in het najaar van 1988 onder auspiciën van het Milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP) en de Wereld-Meteorologische Organisatie van de VN (WMO) werd opgericht om de stand van zaken bij de wetenschap over de wetenschappelijke inzichten over klimaatverandering, de mogelijke gevolgen van klimaatverandering en de beschikbare beleidsmaatregelen ter beperking van klimaatverandering in kaart te brengen, werd verzocht substantiële aanbevelingen en onderbouwingen voor uitworpdoelstellingen aan te leveren (Stcrt. 1989, 218, blz. 1 en 6).

Het IPCC stelde op 31 augustus 1990 zijn eerste beoordelingsrapport vast. Het rapport is met een begeleidend schrijven van de eerste ondergetekende op 1 november 1990 aan de Tweede Kamer aangeboden (Kamerstukken II, 1990/91, 21 611, nr. 3, blz. 1).

In het wetenschappelijke deel van het rapport wordt onder meer geconcludeerd: «Wij zijn zeker van het volgende: door menselijke activiteiten ontstaan emissies die de concentraties van broeikasgassen: kooldioxide, methaan, chloorfluorkoolwaterstoffen (CFK's) en stikstofoxiden in de atmosfeer aanzienlijk doen toenemen. Deze zullen het broeikaseffect versterken, met als gemiddeld resultaat een verdere verwarming van het aardoppervlak. Dit leidt tot een toeneming van waterdamp, het voornaamste broeikasgas, waardoor het wereldwijde opwarmingsproces nog verder wordt gestimuleerd.»

In Genève vond van 29 oktober tot en met 7 november 1990 de Tweede Wereldklimaatconferentie plaats. In de op de slotdag van die conferentie vastgestelde Ministeriële Verklaring werden de bevindingen van het eerste IPCC-beoordelingsrapport onderschreven. Tevens werd het belang van het ondertekenen van een raamverdrag voor klimaatverandering met passende verplichtingen en bijbehorende juridische instrumenten tijdens UNCED erkend.

De conclusies van het IPCC vormden een belangrijke inbreng bij de onderhandelingen over een raamverdrag inzake klimaatverandering en daarbij behorende protocollen. Door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties werd dit op 21 december 1990 bij Resolutie 45/212 nogmaals bevestigd. Op grond van deze Resolutie sloot de fase af waarin een groot aantal conferenties, geheel of gedeeltelijk gewijd aan klimaatvraagstukken, heeft plaatsgevonden.

Aan het INC werd opgedragen een effectief raamverdrag inzake klimaatverandering voor te bereiden. Het Verdrag diende voor ondertekening gereed te zijn in juni 1992 tijdens UNCED.

Onderhandelingsronden hebben respectievelijk in februari 1991, juni 1991, september 1991, december 1991, februari 1992 en mei 1992 plaatsgevonden.

Het IPCC heeft tijdens zijn zevende plenaire vergadering in februari 1992 een Supplement op het eerste beoordelingsrapport vastgesteld. Doel van het Supplement was inzicht te geven in de laatste ontwikkelingen over klimaatverandering. Het Supplement bevestigde de reeds in het eerste rapport getrokken conclusies en toonde voorts de ingewikkeldheid van de materie nogmaals ondubbelzinnig aan. Het Supplement werd tijdens de vijfde onderhandelingsronde aan de onderhandelaars uitgedeeld.

3. Goedkeuring door de EEG en haar Lid-Staten

Namens de Europese Economische Gemeenschap (EEG) en de Lid-Staten is tijdens UNCED een Verklaring opgesteld. Hierin werd het Verdrag gekarakteriseerd als een belangrijke eerste stap in de uitwerking van een mondiale oplossing voor het mondiale probleem klimaatverandering. Alle landen werden aangespoord het Verdrag tijdens UNCED te ondertekenen en het daarna zo spoedig mogelijk te bekrachtigen. Voorts werd steun uitgesproken voor het nemen van maatregelen die een vroege en effectieve implementatie van het Verdrag inhouden. Ten slotte werd de voor de gehele Gemeenschap overeengekomen doelstelling voor CO₂ opnieuw bevestigd: stabilisatie van CO₂-emissies in het jaar 2000 op 1990-niveau, zoals respectievelijk aangekondigd en bevestigd in de Raadsconclusies van 29 oktober 1990 en de Raadsconclusies van 13 december 1991, 5 mei 1992 en 26 mei 1992.

Het feit dat zowel de EEG als haar Lid-Staten ondertekend hebben, komt voort uit het feit dat het in casu om een gemengde bevoegdheid tussen de EEG en haar Lid-Staten gaat. De consequentie hiervan is, dat met betrekking tot de bekrachtiging van het Verdrag een parallel optreden van de EEG en haar Lid-Staten gewenst is. Dit houdt in dat het Koninkrijk het Verdrag, wat Nederland betreft, in principe niet afzonderlijk zal bekrachtigen, maar dat de laatste stap, het deponeren van de akte van bekrachtiging bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, gelijktijdig met de EEG en de overige Lid-Staten zal moeten plaatsvinden. De formele ratificatiebeschikking zal in de tweede helft van 1993 door de Raad van Ministers van de EEG vastgesteld worden.

4. Implementatie

De inwerkingtreding van het Verdrag behoeft geen nadere uitwerking in nationale dan wel supranationale wetgeving. Het Nationaal Milieubeleidsplan-Plus en de Nota Klimaatverandering, doch de eerste ondergetekende respectievelijk op 14 juni 1990 en 4 september 1991 aan de Tweede Kamer aangeboden (Kamerstukken II 1989/90, 21 137, nr. 21, blz. 3, en 1990/91, 22 232, nr. 2, blz. 3) vormen het belangrijkste kader voor het Nederlandse klimaatbeleid. Ten aanzien van de uitworpeisen voor broeikasgassen zijn voor Nederland de volgende doelstellingen geformuleerd.

Kooldioxide (CO₂)

Stabilisatie van de uitworp in 1994/95 op het niveau van 1989/1990 en een absolute reductie van de CO₂-uitworp in 2000 tot een niveau van 173-177 miljoen ton/jaar.

Methaan (CH₄)

Reductie van de uitworp met 10% in 2000 ten opzichte van het basisjaar 1990.

Distikstofoxide (N₂O)

Stabilisatie van de uitworp in 2000 op het niveau van 1990.

Koolmonoxide (CO)

Reductie van de uitworp met 50% in 2000 ten opzichte van het basisjaar 1990.

Stikstofoxide (NO_x)

Reductie van de uitworp met 55% in 2000 op het niveau van 1988.

Vluchtige organische stoffen (VOS)

Reductie van de uitworp met 60% in het jaar 2000 op het niveau van 1988.

De in het Verdrag opgenomen verplichting voor de in Bijlage II van het Verdrag opgenomen ontwikkelde landen om nieuwe en aanvullende financiële middelen ter beschikking te stellen, behoeft voor Nederland geen implementatie. Artikel 21 van het Verdrag bepaalt dat voor de (overigens niet nader gedefinieerde) interimperiode de «Global Environment Facility» (GEF) van de Wereldbank, het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (UNDP) en UNEP als het financiële mechanisme van het Verdrag zal fungeren. Nederland participeert in de GEF en heeft voor de ten behoeve van de GEF gekozen interimperiode 1991–1993 tot op heden 4% van het totaal – de totale omvang van de GEF bedraagt circa 2,8 miljard gulden – bijgedragen. Op de Nederlandse bijdrage is de bijdrage aan het multilaterale fonds als bedoeld in het op 16 september 1987 tot stand gekomen Protocol van Montreal betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken (Trb. 1988, 11) in mindering gebracht.

5. Koninkrijkspositie

De regering van Aruba heeft te kennen gegeven medegelding te wensen. De regering van de Nederlandse Antillen beraadt zich nog over de wenselijkheid daarvan. Om mogelijk te maken dat, wanneer de regering van de Nederlandse Antillen medegelding wenselijk acht, die medegelding direct tot stand kan worden gebracht, wordt de goedkeuring voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

6. Inhoud van het Verdrag

6.1. Principes

In het Verdrag is op aandringen van de ontwikkelingslanden een artikel opgenomen over principes (artikel 3). De Verenigde Staten van Amerika (VS) verklaarden grote moeite te hebben met dit artikel. De EEG en de Lid-Staten hebben zich bij de onderhandelingen op het standpunt gesteld dat met het opnemen van een in omvang beperkt artikel over de principes ingestemd kon worden. Uiteindelijk is een acceptabele oplossing gevonden in de vorm van een beperkt en op het Klimaatverdrag toegesneden pakket principes en een voetnoot bij artikel 1, waarin wordt aangegeven dat de opschriften boven de artikelen slechts bedoeld zijn als hulpmiddel voor de lezer.

6.2. Doelstelling

In paragraaf 1 van deze nota is de in het Verdrag opgenomen langetermijndoelstelling verwoord. Deze doelstelling komt in grote lijnen overeen met de in de Nota Klimaatverandering verwoorde doelstelling.

6.3. Verplichtingen ten aanzien van de uitworp van broeikasgassen

6.3.1 Ontwikkelde landen

De verplichtingen voor de ontwikkelde landen ten aanzien van de uitworp van CO₂ en andere broeikasgassen houden in dat deze, voor zover niet vallend onder het Protocol van Montreal, in het jaar 2000 terugggebracht dienen te zijn op een vroeger niveau. Nederland heeft tijdens de onderhandelingen bepleit het jaar 1990 expliciet in de tekst op

te nemen. Onder andere door een blokkade op dit punt van de VS is dit niet gerealiseerd. Via een verplichting tot regelmatige rapportering, voor het eerst zes maanden na inwerkingtreding van het Verdrag, zullen de ontwikkelde landen moeten laten zien hoe de uitworp in 2000 op het niveau van 1990 zal worden teruggebracht (artikel 4, tweede lid).

6.3.2 Ontwikkelingslanden

De verplichting voor ontwikkelingslanden is vrij algemeen gebleven. Het meest concreet is de verplichting tot het opstellen van een inventarisatie van de uitworp van broeikasgassen. Daarnaast dient klimaatverandering zoveel mogelijk te worden tegengegaan en de ontwikkeling en toepassing van nieuwe technieken te worden bevorderd (artikel 4, eerste lid).

6.3.3 Centraal- en Oosteuropese landen

De Centraal- en Oosteuropese landen hebben enige flexibiliteit gekregen ten aanzien van hun uitworpverplichtingen (artikel 4, zesde lid). Over de mate van flexibiliteit beslist de Conferentie van de Partijen, ingesteld bij artikel 7.

6.4. *Verplichtingen ten aanzien van de financiën en het mechanisme daarvoor*

De ontwikkelingslanden kunnen aanspraak maken op vergoeding van de kosten voor het maken van een nationaal rapport, alsmede voor de extra kosten die gemoeid zijn met het aanpassen van projecten aan de verplichtingen die het Verdrag stelt (de zogeheten incremental costs). Tevens hebben de ontwikkelde landen zich verplicht nieuwe technologieën, nodig voor het verminderen van uitwerpen van broeikasgassen, op aantrekkelijke voorwaarden aan ontwikkelingslanden ter beschikking te stellen en deze landen te helpen bij het ontwikkelen van hun infrastructuur voor technologische ontwikkeling (artikel 4, derde tot en met het vijfde lid).

De «Global Environment Facility» (GEF) van de Wereldbank, UNDP en UNEP is voor de periode tussen inwerkingtreding van het Verdrag en de eerste Conferentie van de Partijen aangewezen als het financiële mechanisme ad interim. De Partijen beslissen tijdens hun eerste Conferentie (afhankelijk van inwerkingtreding van het Verdrag, drie maanden nadat vijftig landen het hebben bekrachtigd, waarschijnlijk over zo'n twee jaar) over een definitieve regeling hiervoor (artikel 21, derde lid).

In een discussiestuk voor de zevende bijeenkomst (maart 1993) van het Intergouvernementele Onderhandelingscomité voor een Klimaatverdrag (INC) stelde het INC-secretariaat vast dat er tweeërlei uitleg mogelijk is van de term «financieel mechanisme» te weten:

(1) een orgaan, te onderscheiden van direct uitvoerende lichamen, dat een schakel vormt tussen deze lichamen en de Conferentie van de Partijen;

(2) een set regels, gebaseerd op artikel 11 van het Verdrag, waarmee de verhouding van de Conferentie tot uitvoerende lichamen geregeld wordt, zonder dat er sprake is van een afzonderlijk orgaan.

Ontwikkelingslanden blijken een voorkeur te hebben voor de eerste interpretatie, en ontwikkelde landen, waaronder Nederland, voor de tweede. De relatie tussen de Conferentie en de uitvoerende lichamen (wijze van vertegenwoordiging, (be)sturing en toekenning van financiële bijdragen) zal in een overeenkomst moeten worden vastgelegd. De wijze

waarop dat gebeurt, zal in belangrijke mate bepalend zijn voor de omgangsvormen tussen de Conferentie en de uitvoerende lichamen. Kiest men voor een in detail uitgewerkte regeling, dan zal men bij verschil van inzicht op de afspraken teruggrijpen. Volstaat men daarentegen met een soort gedragscode, dan zullen problemen in een sfeer van samenwerking moeten worden opgelost. De Conferentie heeft het recht om voor klimaatprojecten algemene beleidslijnen te ontwikkelen, alsmede de prioriteiten van het GEF-programma en criteria voor de toekenning van financiële middelen vast te stellen (artikel 11, eerste lid). Een uitvoerend lichaam heeft de verantwoordelijkheid over de uitwerking van programma's en de eigenlijke toekenning van gelden. Het INC heeft het secretariaat opdracht gegeven om een rapport te maken over de relatie tussen de Conferentie en de uitvoerende lichamen van het financiële mechanisme. Dit rapport zal waarschijnlijk op de INC-vergadering van augustus 1993 aan de orde komen.

Wat de organisatorische kosten van de Conferentie van de Partijen en van de hulporganen betreft, bepaalt het Verdrag in artikel 7, tweede lid, onder k, voor zover hier van belang, dat de Conferentie overeenstemming bereikt over een financieel reglement van haarzelf en van hulporganen, en deze aanneemt door middel van consensus. Met betrekking tot de kosten van het nog in te stellen permanente secretariaat, draagt artikel 8, derde lid, van het Verdrag de Conferentie op om regelingen te treffen voor het functioneren daarvan. Of daaronder de bevoegdheid is begrepen om financiële bijdragen voor de Partijen vast te stellen, is nog onduidelijk.

6.5. Inventarisaties, programma's, rapportering, bestudering en het implementatie-orgaan

De verplichtingen ten aanzien van het overleggen van inventarisaties, programma's, de rapportering en bestudering («review») van de voorgescreven informatie, alsmede de taakomschrijving van het orgaan dat zich met de implementatie van het Verdrag zal bezighouden, zijn in algemene bewoordingen in het Verdrag opgenomen (artikelen 4, eerste lid, 7, 10 en 12). Ontwikkelingslanden boden systematisch verzet tegen pogingen van ontwikkelde landen om aan deze verplichtingen en aan het orgaan dat zich met de implementatie zal bezighouden, meer inhoud te geven. Motieven daarbij waren de vrees voor inbreuk op de soevereiniteit, met name via de bemoeienis van de geïndustrialiseerde landen en de angst voor een nieuwe vorm van hulp onder voorwaarden.

6.6. Besluitvorming en geschillenbeslechting

Voor de besluitvorming tijdens de bijeenkomsten van de Conferentie van de Partijen en van de hulporganen voor wetenschappelijk en technisch advies (artikel 9) en inzake uitvoering (artikel 10) is nog geen reglement van orde vastgesteld (artikel 7, tweede lid, onder k). Het INC beraadt zich momenteel op een voorstel voor procedurele regels, gebaseerd onder meer op het recentste voorbeeld: de op 22 maart 1989 te Bazel tot stand gekomen Conventie inzake grensoverschrijding en verwerking van gevaarlijke afvalstoffen (Trb. 1990, 12).

Tijdens de onderhandelingen is tot op het laatste moment getracht een regeling te ontwerpen voor vraagstukken betreffende de tenuitvoerlegging van het onderhavige Verdrag die geheel zou zijn toegesneden op het Verdrag. Een dergelijke regeling zou erop gericht moeten zijn Partijen behulpzaam te zijn bij het uitvoeren van hun verplichtingen op grond van het Verdrag en daardoor juist tot doel hebben geschillen daaromtrent te voorkomen. Men is er evenwel niet in geslaagd om tijdens de onderhan-

delingen overeenstemming over zo'n procedure te bereiken, hoewel het belang van een dergelijke procedure wel werd onderkend. De weerslag hiervan is te vinden in artikel 13, dat de Conferentie van de Partijen opdraagt het opzetten van een dergelijke regeling tijdens haar eerste zitting in behandeling te nemen. Als gevolg hiervan kent het Verdrag vooralsnog enkel een traditionele wijze van geschillenbeslechting. Het tweede lid van artikel 14 biedt Staten de mogelijkheid een verklaring af te leggen waarbij zij zich bij voorbaat verplichten en/of door middel van arbitrage te aanvaarden ten opzichte van Staten die een gelijke verklaring afgelegd hebben. Namens het Koninkrijk zal een verklaring afgelegd worden dat beide wijzen van geschillenbeslechting aanvaard worden. Naast deze wijze van geschillenbeslechting voorziet het Verdrag nog in een conciliatieprocedure (artikel 14, zesde lid). Hoewel een uitspraak van een conciliatiecommissie in tegenstelling tot een uitspraak van het Internationaal Gerechtshof of van een arbitragetribunaal niet bindend is doch slechts het karakter van een aanbeveling heeft, zijn wij niettemin van mening dat deze procedure een belangrijke bijdrage kan leveren aan de vreedzame beslechting van geschillen.

6.7. Wijziging van het Verdrag

Ingevolge de wijzigingsregeling, vervat in artikel 15, kunnen wijzigingen van het Verdrag voor een Partij niet in werking treden zonder dat zij door die Partij zijn aanvaard. Tot het aldus binden van het Koninkrijk zal ingevolge artikel 91 van de Grondwet niet kunnen worden overgegaan dan nadat de wijzigingen parlementair zijn goedgekeurd.

6.8. Aanneming en wijziging van bijlagen

Artikel 16 bepaalt dat de bijlagen een integrerend onderdeel vormen van het Verdrag. Dit betekent dat binding van het Koninkrijk aan nieuwe bijlagen of aan wijziging van bestaande bijlagen in beginsel onderworpen is aan parlementaire goedkeuring. Zulks is naar de mening van de regering niet het geval wat betreft het tot stand brengen van bijlagen inzake arbitrage en conciliatie (zie artikel 14, tweede lid, sub b, respectievelijk artikel 14, zevende lid), aangezien deze bijlagen, gezien hun procedurele karakter, zijn te beschouwen als uitvoeringsverdragen in de zin van artikel 62, sub b, van de Grondwet naar de tekst van 1972. De totstandbrenging van deze bijlagen door de Conferentie van de Partijen behoeft derhalve niet de goedkeuring van de Staten-Generaal, tenzij het parlement zich thans ter zake van het recht van goedkeuring voorbehoudt.

Hetzelfde geldt in de opvatting van de regering voor wijziging van de reeds bestaande Bijlagen I en II van het Verdrag. Besluiten hieromtrent worden door de Conferentie van de Partijen genomen (artikel 4, tweede lid, sub f).

7. Resoluties

Alle 139 landen die op de vijfde bijeenkomst van het INC in New York (mei 1992) aanwezig waren, hebben een Resolutie aangenomen waarin zij alle landen in regionale organisaties voor economische integratie opriepen het Verdrag tijdens UNCED dan wel op de vroegst mogelijke gelegenheid daarna te ondertekenen en vervolgens te bekrachtigen. In juni 1993 bedroeg het aantal ondertekenende landen 160 en het aantal ratificaties 24. Bij het waargenomen tempo van ratificaties zou het Verdrag in de eerste helft van 1994 in werking kunnen treden, zodat de eerste bijeenkomst van de Conferentie van de Partijen in het voorjaar van 1995 kan plaatsvinden.

Voorts werd de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties bij genoemde Resolutie verzocht de noodzakelijke voorbereidingen te treffen voor een vergadering van het INC ten behoeve van de voorbereiding van de eerste zitting van de Conferentie van de Partijen. De Secretaris-Generaal van de VN werd voorts verzocht tijdens de 47e Algemene Vergadering van de VN aanbevelingen te doen over de voorbereiding van volgende vergaderingen van het INC tot de inwerkingtreding van het Verdrag. Tevens werden in de Resolutie regeringen en organisaties opgeroepen vrijwillige bijdragen te geven aan het extra-budgettaire Fonds, bedoeld in Resolutie 45/212, om bij te dragen in de kosten van de voor de periode tussen ondertekening en inwerkingtreding van het Verdrag gemaakte afspraken. Hiermee wordt voorts de volle en effectieve deelname van ontwikkelingslanden aan alle bijeenkomsten van het INC verzekerd.

De Algemene Vergadering van de VN heeft tijdens haar 47e zitting het mandaat van het INC verlengd tot en met de eerste bijeenkomst van de Conferentie van de Partijen. In december 1992 heeft de zesde bijeenkomst van het INC plaatsgevonden en in maart 1993 de zevende. Tot aan de eerste Conferentie van de Partijen zijn INC-bijeenkomsten voorzien in 1993 (één), in 1994 (twee) en mogelijk in 1995 (één). De Algemene Vergadering heeft voorts het bovengenoemde extra-budgettaire Fonds verlengd, en landen opgeroepen hier bijdragen aan te leveren (Resolutie 47/195). Nederland heeft inmiddels aan dit verzoek voldaan.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
P. Dankert